

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL VAIKŲ KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS IR
IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO
BIUDŽETO TVARKOS APRAŠO BEI KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS
MEDŽIAGOMIS PASLAUGŲ BAZINIŲ KAINŲ PATVIRTINIMO**

2005 m. rugsėjo 16 d. Nr. V-713
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#)) 9 straipsnio 6 dalimi ir 25 straipsnio 1 dalimi bei atsižvelgdamas į Privalomojo sveikatos draudimo tarybos 2005 m. rugpjūčio 23 d. nutarimą Nr. 8/1 „Dėl Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto tvarkos aprašo bei krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis paslaugų bazinių kainų patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto tvarkos aprašą;

1.2. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis paslaugų bazinės kainas.

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę ministerijos sekretoriui pagal administravimo sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2005 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. V-713

VAIKŲ KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS IR IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto tvarkos aprašas nustato 5–13 metų vaikų nuolatinių krūminių dantų kramtomųjų paviršių dengimo silantais tvarką bei lėšų skyrimą ir atsiskaitymą už šias paslaugas.

2. Vaikų nuolatinių krūminių dantų kramtomųjų paviršių dengimą silantais organizuoja savivaldybės gydytojas, vykdo asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPI), sudariusios sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis (toliau – TLK) dėl pirminės odontologijos pagalbos paslaugų teikimo ir apmokėjimo, atlieka bendrosios praktikos odontologai su padėjėjais arba burnos higienistai.

3. Pagrindinis dokumentas, kuriuo numatomas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, skiriamų šiai priemonei apmokėti, dydis, tikslinė paskirtis bei skirstymas pagal metų ketvirčius, – formos BFP-1 programos (išlaidų) sąmata, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 1K-301 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programos sąmatos ir skaičiavimo formų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [124-5645](#)).

II. VAIKŲ KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS INDIKACIJOS, KONTRAINDIKACIJOS IR METODIKA

5. Silantai – tai dantų ėduonies profilaktikai skirtos medžiagos, mechaniškai uždengiančios dantų vageles ir įdubas, kad į jas nepatektų bakterijos bei angliavandeniai.

6. Dantų dengimo silantais indikacijos ir kontraindikacijos:

6.1. Dervinių silantų indikacijos:

6.1.1. gilios bei siauros dantų vagelės ir įdubos pirmuosiuose, antruosiuose nuolatiniuose krūminiuose dantyse, kapliuose, viršutiniuose kandžiuose;

6.1.2. sveikos arba pradinio dantų ėduonies pažeistos vagelės („balta vagelė“ arba nesiekiantis emalio dentino jungties ėduonis; šiuo atveju būtina reguliariai tikrinti silanto patvarumą);

6.1.3. sveikas arba minimaliai plombuotas kontaktinis dantų paviršius;

6.1.4. visiškai išdygęs danties dengiamasis paviršius;

6.1.5. aktyvus pieninių ar nuolatinių dantų ėduonis.

6.2. Dervinių silantų kontraindikacijos:

6.2.1. kramtomąjo paviršiaus ir kitas kontaktinio dantų paviršiaus dentino ėduonis;

6.2.2. neįmanoma išdžiovinti ir darbo metu išlaikyti sausą danties paviršių (ne visai išdygęs dantis, stiprus pykinimo refleksas, pacientas per mažas, neįmanoma susikalbėti ir valdyti paciento ir kt.);

6.2.3. alergija metakrilatams;

6.2.4. okliuziniame paviršiuje yra didelė plomba.

6.3. Silantų dėti nebūtina:

6.3.1. jei vagelės plačios, seklios, pieniniai ir nuolatiniai dantys sveiki, dantų ėduonies rizika maža;

6.3.2. jei dantis po išdygimo išliko nepažeistas 4 metus.

6.4. Hermetizuojamos nuolatinių pirmųjų (5–8 metų vaikų) ir antrųjų (11–13 metų vaikų) krūminių dantų vagelės; jei ėduonies rizika didelė, hermetizuojamos ir kaplių bei trečiųjų krūminių dantų vagelės. Taip pat hermetizuojamos gilios viršutinių lateralinių kandžių aklosios duobelės.

6.5. Jei vienoje vagelėje yra plomba, o kita sveika vagelė visiškai atskirta anatominiu voleliu, ji taip pat dengiama silantu.

7. Vagelių dengimo silantais metodika:

7.1. Dengiant vageles silantais išsaugoti sausą darbinį lauką padeda asistentas. Jei asistento nėra, rekomenduotina dirbti uždėjus koferdamą.

7.2. Dantis valomas besisukančiu šepetėliu (geriausia smailėjančiu) ar gumyte ir poliravimo pasta, kurios sudėtyje nėra fluoro ir riebalinių medžiagų, trikdančių sulipimą. Zondo galiuku iš vagelės atsargiai išvalomi apnašų ir pastos likučiai. Galima valyti oro abrazijos aparatu.

7.3. Jei vagelės įtartinos ir jų įeigos siauros, kartais galima jas truputį praplėsti plonu deimantiniu grąžteliu, bet nepažeidžiant emalio ribų.

7.4. Vagelė plaunama vandens srove, kol nuplaunama visa pasta. Dantis džiovinamas oro srove.

7.5. Dantis atskiriamas nuo seilių. Galima izoliuoti koferdamu arba lignino voleliais ir siurbikliu.

7.6. Emalio paviršius ėsdinamas 30–50 proc. ortofosforo rūgštimi (emalio kondicionieriumi) 30–40 sekundžių (pagal gamintojo nurodymus).

7.7. Ėsdiklių reikia gerai nuplauti vandens srove, kad būtų pašalintos visos precipitavusios kalcio druskos, trukdančios silantui prilipti. Skystis plaunamas apie 20 sekundžių, gelis – ne mažiau kaip 30 sekundžių.

7.8. Džiovinama oro srove (patikrinti, kad joje nebūtų vandens lašelių ar tepalo priemaišų). Sausas ėsdintas paviršius atrodo baltas, matinis – lyg apšerkšnijęs.

7.9. Jei dantis izoliuotas lignino voleliais, drėgnus volelius reikia pakeisti sausais. Jei ant ėsdintojo paviršiaus pateko seilių, pakartotinai ėsdinti 15 sekundžių, plauti ir džiovinti.

7.10. Šepetėliu, specialiu aplikatoriumi ar labai mažu apvaliu instrumentu ėsdintose vagelėse plonai užtepama silanto. Chemiškai kietėjantis silantas prieš dengiant sumaišomas. Silantu nedengiami kauburiai ir kraštų voleliai. Zondu galima lengvai pavedžioti per vagelę ir pabarškinti, kad išeitų oro burbuliukai.

7.11. Pagal gamintojų nurodymus silantas kietinamas šviesa apie 20–60 sekundžių. Visas šviesolaidžio apšviečiamas sritis reikia kietinti atskirai (dažnai šviesolaidis tuo pat metu neapšviečia viso paviršiaus). Prieš darbą patikrinamas lempos šviesos intensyvumas. Jei jis sumažėjęs, kietinti reikia atitinkamai ilgiau.

7.12. Sukietinus silantą nuimamas koferdamas, patikrinamas sukandimo aukštis. Jei silantas kelia sukandimą, tikrinama artikuliaciniu popieriumi ir šlifuojama nešiurkščiais šlifavimo deimantais, grąžteliais ar akmenėliais.

7.13. Patikrinamas silanto patvarumas, bet nenaudojama per daug jėgos. Jei silantas atšoka, ėsdinama tik 15 sekundžių ir vėl dengiama. Jei silantas atšoka ir antrą kartą, dengimas atidedamas vėlesniam laikui, kai emalis remineralizuosis, ir kartojama visa procedūra.

7.14. Vartojant stiklo jonomerus ar derva modifikuotus stiklo jonomerus, vietoj ėsdinimo danties paviršius apdorojamas 10 proc. poliakrilo rūgštimi 20 sekundžių, plaunamas ir džiovinamas. Skystos konsistencijos stiklo jonomeras sumaišomas ir dedamas į vagelę. Laukiama, kol sukietės, apie 5 minutes arba kietinama šviesa. Patikrinus ir pakoregavus silantą, jis dengiamas apsauginio lako sluoksniu, nes stiklo jonomerai pirmosiomis valandomis labai jautrūs perdžiūvimui ir vandens pertekliui. Lakas kietinamas šviesa.

7.15. Padengtų silantais dantų kontrolė atliekama po 3 mėnesių, vėliau – kiekvieno profilaktinio tikrinimo metu.

7.16. Jei silantas iškrenta, krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis procedūra pakartojama.

III. LĖŠŲ SKYRIMAS

8. Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) PSDF biudžeto lėšas skirsto pagal atitinkamos TLK veiklos zonos statistinį vaikų nuo 5 iki 13 metų skaičių.

9. TLK per 5 darbo dienas nuo lėšų skyrimo raštu informuoja savivaldybes apie skiriamas lėšas.

10. Savivaldybė, gavusi TLK pranešimą apie skiriamas lėšas, per 15 darbo dienų sudaro programos (išlaidų) sąmatos (forma BFP-1) projektą bei pateikia TLK tvirtinti.

11. Savivaldybė iki einamojo mėnesio 8 dienos pateikia TLK lėšų paraišką.

12. TLK iki einamojo mėnesio 10 dienos pateikia VLK suvestinę lėšų paraišką, kurioje nurodomas savivaldybės pavadinimas ir lėšų suma.

13. VLK, gavusi iš TLK lėšų paraišką, per 2 darbo dienas perveda lėšas TLK, neviršydama jai skirtų asignavimų.

IV. ATSISKAITYMAS

14. Savivaldybės atsiskaito už PSDF biudžeto lėšų panaudojimą kas ketvirtį, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos pateikdamos TLK – formos Nr. 2 metinę, ketvirtinę, mėnesinę biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1K-413 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [2-21](#), Nr. 5).

15. Savivaldybė iki sausio 5 dienos nepanaudotas iki ataskaitinių metų gruodžio 31 dienos lėšas grąžina į TLK sąskaitą, o TLK iki sausio 8 dienos – į PSDF biudžeto sąskaitą.

16. TLK atsiskaito VLK nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA
sveikatos apsaugos ministro
2005 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. V-713

**VAIKŲ KRŪMINIŲ DANTŲ DENGIMO SILANTINĖMIS MEDŽIAGOMIS PASLAUGŲ
BAZINĖS KAINOS**

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Bazinė kaina (balais)
1.	1 danties dengimas silantais	16,2
2.	2 dantų dengimas silantais	21,7
3.	3 dantų dengimas silantais	27,1
4.	4 dantų dengimas silantais	32,6
